

SIKKERHETSATABLAD

ALUMINIUMKLORID

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	13.10.2017
Revisjonsdato	13.10.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikalietts navn	ALUMINIUMKLORID
Synonymer	Aluminiumklorid 6-Hydrat
Artikkelnr.	100894

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikalietts bruksområde	Kjemikalie for vannrensing/fellingskjemikalie, syntese og mellomprodukter.
Bruk det frarådes mot	Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	PERMAKEM AS
Besøksadresse	Haralds vei 12
Postadresse	Postboks 225
Postnr.	1471
Poststed	LØRENSKOG
Land	Norway
Telefon	67979600
E-post	office@permakem.no
Hjemmeside	www.permakem.no
Org. nr.	NO963279396MVA
Kontaktperson	Øyvind Bergheim - Mobil 940 03 330 Oyvind@Permakem.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
	Telefon: 110 Beskrivelse: Brannvesenet
	Telefon: 112 Beskrivelse: Politiet
	Telefon: 113 Beskrivelse: Medisinsk nødhjelp
Identifikasjon, kommentarer	Døgnåpne tjenester.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314;
--	----------------------

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Aluminiumklorid 6-hydrat 60 -100 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Sikkerhetssetninger	P260 Ikke innånd støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P405 Oppbevares innelåst. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent mottakssted for farlig avfall.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.
Andre farer	Irriterer øynene og huden.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Aluminiumklorid 6-hydrat	CAS-nr.: 7784-13-6, 7446-70-0	Skin Corr. 1B; H314;	60 -100 %

EC-nr.: 231-208-1
Indeksnr.: 013-003-00-7
REACH reg. nr.:
17-2120111427-66-0000

Alkalisk jordaluminat	0 -1 %
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Kontakt alltid lege ved ubehag, irritasjon eller andre vedvarende symptomer.
Innånding	Flytt til frisk luft.
Hudkontakt	Vask huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Kontakt lege.
Svelging	Drink mye vann. La den tilskadekomne få kaste opp automatisk bare ved full bevissthet. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	I alle tilfeller av tvil, eller hvis symptomene vedvarer, kontakt lege. Fare for alvorlige etseskader på hud og øyne. Gir svie/irritasjon i øynene.
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Symptomatisk behandling.
Annen informasjon	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Ved behov for medisinsk assistanse, ha beholderen og/eller etiketten tilgjengelig. Forurensede klær fjernes straks. Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Kan slukkes med kuldiksid, pulver, skum eller vann med spredd stråle.
Uegnede slokkingsmidler	Rettet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer.
----------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslukningsmetoder	Vanlige tiltak for kjemiske branner.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales.

Annen informasjon Beholdere i nærheten av brann bør flyttes.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell Unngå kontakt med hud og øyne. Unngå innånding av støv.

Verneutstyr Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Vernebriller. Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. Bruk støvmaske ved støvutvikling.

For innsatspersonell Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Se også avsnitt 5 ved brann.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Unngå forurensning av vannkilder. Må ikke slippes i vann eller kloakksystemer. Vær observant på mulige vanninntak og varsle impliserte brukere. Hvis produktet forurensner innsjøer, elver eller avløp, informer relevante myndigheter i henhold til lokale bestemmelser. Relevante myndigheter kan f eks være: Brannvesenet (110) eller Miljødirektoratet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding Tas opp mekanisk. Tilføres avfallsbehandling i godt lukkbare beholdere. Unngå støvutvikling.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger For videre behandling av avfall se avsnitt 13.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Sørg for god ventilasjon. Unngå kontakt med øynene og huden. Unngå støvgenerering.

Beskyttelsestiltak

Kommentarer Irriterende for hud og øyne.

Råd om generell yrkeshygiene Ikke spis, drikk eller røyk under arbeidet. Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Emballasje skal holdes tett lukket. Lagres som ikke brennbare, etsende stoffer.

Betingelser for sikker oppbevaring

Ytterligere informasjon om lagringsforhold Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Syntese og mellomprodukter. (R30100). Andre råvarer (R30990). Ytterligere informasjon om bruksområder er tilgjengelig hos importør/produzent/leverandør.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier

Ingen data er tilgjengelig for selve produktet. Ingen grenseverdier er oppgitt i Forskrift om endring i forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak

Unngå direkte kontakt. Sørg for god luftveksling. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen. Følg de vanlige forholdsregler ved håndtering av kjemikalier. Bruk verneutstyr som oppgitt under.

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse

Bruk tettsittende vernebriller ved fare for kontakt.

Øyevernutstyr

Beskrivelse: Vernebriller.
Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Egnede hansker

Bruk godkjente vernehansker. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.

Egnede materialer

Nitrilgummi (0,4mm), Chloroprenegummi (0,5mm), PVC (0,7mm) eller andre egnede hansker ved berøring.

Gjennomtrengningstid

Verdi: > 8 time(r)

Tykkelsen av hanskemateriale

Verdi: > 0,4 mm

Håndvernutstyr

Beskrivelse: Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedsforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.

Hudvern

Egnede verneklær

Lett beskyttende klær.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Bruk støvmaske ved støvutvikling.
Anbefalt åndedrettsvern	Masketype: Støvmaske Filterapparater, type: P3 Referanser til relevante standarder: EN136, 140, 149.

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding.
--------------------------	--

Eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer	Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
-----------------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Krystallinsk.
Tilstand under normale forhold	Pulver.
Farge	Fargeløs.
Lukt	Ingen spesiell lukt.
pH	Verdi: 2,5 -3,5 Konsentrasjon: 5 %
Tetthet	Verdi: 2,4 g/cm ³
Løslighet	Medium: Vann Verdi: 477 g/l Kommentarer: Lett løselig. Medium: Annet Navn: Alkohol Kommentarer: Lett løselig.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.
-------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Alkalisk. Det forventes ikke farlige reaksjoner når produktet benyttes forskriftsmessig.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Produktet er stabilt under normale forhold. Følsomt for fukt.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Kontakt med vann danner irriterende gasser. Reagerer med alkoholer, aminer, vannholdige syrer og baser.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Sterk oppvarming.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Alkoholer, aminer, vannholdige syrer og baser.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Klorvannstoff, (HCl). Ingen nedbrytning ved bruk i henhold til bestemmelsene.

Annen informasjon

Annen informasjon Unngå kontakt med hud og øyne.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Testet effekt: LD50
Eksponeeringsvei: Oral
Verdi: 1990 mg/kg
Art: Mus

Testet effekt: LD50
Eksponeeringsvei: Oral
Verdi: 3311 mg/kg
Art: Rotte

Testet effekt: LD50
Eksponeeringsvei: Dermal
Art: Kanin
Kommentarer: Irriterende.

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt Langvarig/gjentatt eksponering kan virke sterkere hos mennesker med overfølsom hud. Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak. Unngå kontakt med hud og øyne.

Innånding Høye konsentrasjoner kan forårsake irritasjon i nese og svelg. Kan forårsake hoste og kortpusthet.

Hudkontakt Kan forårsake etseskader..

Øyekontakt Kan virke etsende på øynene.

Svelging

Virker irriterende i hals og svelg. Inntak av store mengder kan forårsake hoste, oppkast og buk og underlivskramper. Kan virke etsende. Kan være farlig ved svelging.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk fisk

Verdi: 27,1 mg/l
Effektdose konsentrasjon: LC50
Eksponeeringstid: 96 time(r)

Akutt akvatisk Daphnia

Verdi: 27,3 mg/l
Effektdose konsentrasjon: EC50
Eksponeeringstid: 48 time(r)

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens- og nedbrytbarhetsbeskrivelse

Ikke lett eliminerbart.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet

Lett løselig i vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat

Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT.

vPvB vurderingsresultat

Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon

Kan ha skadelige effekter pga pH økning.

Økologisk tilleggsinformasjon

De økologiske data referer seg til uførtynnet 100% vare. Må ikke slippes til kloakk eller andre vannkilder.

Miljøopplysninger, konklusjon

Unngå forurensing av miljøet.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet

Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter. Feies opp og leveres godkjent deponering. Små rester spyles bort med mye vann.

Nasjonal avfallsgruppe

Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/Miljødirektoratet.
Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.

Annen informasjon

Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer

ADR / RID / ADN	1726
-----------------	------

IMDG	1726
------	------

ICAO / IATA	1726
-------------	------

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	ALUMINIUM CHLORIDE, ANHYDROUS
-------------------------------	-------------------------------

ADR / RID / ADN	ALUMINIUMKLORID, VANNFRI
-----------------	--------------------------

IMDG	ALUMINIUM CHLORIDE, ANHYDROUS
------	-------------------------------

ICAO / IATA	ALUMINIUM CHLORIDE, ANHYDROUS
-------------	-------------------------------

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	8
-----------------	---

Klassifiseringskode ADR / RID / ADN	C2
-------------------------------------	----

IMDG	8
------	---

ICAO / IATA	8
-------------	---

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	II
-----------------	----

IMDG	II
------	----

ICAO / IATA	II
-------------	----

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Se avsnitt 12.
-------------	----------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se avsnitt 10/11.
--------------------------	-------------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	ALUMINIUM CHLORIDE, ANHYDROUS
-------------	-------------------------------

Andre relevante opplysninger

ADR / RID / ADN Fareseddel	8
----------------------------	---

IMDG Fareetikett	8
------------------	---

ICAO / IATA Etiketter	8
-----------------------	---

Andre relevante opplysninger	Se transportuhellskort/skriftelige instruksjoner. (www.DSB.no).
------------------------------	---

ADR / RID - Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	E
Transport kategori	2
Farenr.	80
RID Andre relevante opplysninger	80

IMDG / ICAO / IATA - Annen informasjon

EmS	F-A, S-B
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/ Godkjenningliste. Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2017 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).
Deklarasjonsnr.	75359

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.
Ytterligere regulatorisk informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314;
Ytterligere informasjon	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, Norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette

sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.

Versjon

1

Utarbeidet av

Øyvind Bergheim